

1512 - משרד
נובמבר 2010

לכבוד

אדונים נכבדים,

הנדון: ביטוח לאומי - הוראות שעה לגבי הגדלת תקרת ההכנסה לעניין תשלום דמי ביטוח והעלאת שיעור דמי הביטוח למעסיקים

חלק א

הגדלת תקרת ההכנסה לעניין תשלום דמי ביטוח לאומי ומס בריאות כהוראות שעה

1. הכפלת תקרת ההכנסה לעניין תשלום דמי ביטוח לאומי ומס בריאות בתקופה 1 באוגוסט 2009 ועד 31 בדצמבר 2010

ביום 23 ביולי 2009 פורסם בספר החוקים 2203 חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן - "חוק ההתייעלות"). נקבע שם כי בתקופה, המתחילה ביום 1 באוגוסט 2009 ומסתיימת ביום 31 בדצמבר 2010, ההכנסה המרבית לתשלום דמי ביטוח לאומי ומס בריאות (להלן - "דמי ביטוח") תהא 10 פעמים השכר הממוצע במשק (בשנת 2009 - 7,683 ש"ח לחודש ובשנת 2010 - 7,975 ש"ח לחודש) (חלף 5 פעמים השכר הממוצע במשק). דהיינו, סכום התקרה החודשי בשנת 2010 הינו 79,750 ש"ח במקום 39,875 ש"ח.

יוזכר, כי מתחילת שנת 2008 הכנסות מדיבידנד אינן נשוא לחיוב בדמי ביטוח, לרבות בידי בעל מניות מהותי (החריג: הכנסה חייבת של חברת בית וחברה משפחתית, אשר רואים כאילו חולקה בתום כל שנת מס לבעלי המניות והינה נשוא לחיוב בדמי ביטוח בידיהם).

הכפלת התקרה לתשלום דמי הביטוח והפטור מתשלום דמי ביטוח בגין הכנסה מדיבידנד, עשויים לתמרץ יחידים, בעלי הכנסות גבוהות, לעבור לפעול באמצעות חברות שבשליטתם. בהקשר זה, נציין כי רשות המסים הודיעה על כך שהיא תפעל באמצעות טיפול שומתי מקיף לבחינת אותם מקרים, שבהם שונתה צורת ההתאגדות או שבוצעו פעולות אחרות, כגון שינוי עיתוי משיכת השכר, לרבות המרתו למשיכת בעלים, ע"ח משיכתו בעתיד, לאחר תום תקופת הוראת השעה¹, כדי להימנע מתשלום דמי הביטוח או כדי להפחיתם בצורה בלתי נאותה, בדגש על חברות שהחלו לפעול לאחר חודש מאי 2009, שבו פורסם לראשונה התיקון לחוק הביטוח הלאומי. בנוסף לכך, רשות המסים הודיעה כי במקרים שבהם הועברה פעילות של עצמאי לחברה בשליטת היחיד, ייבחנו השלכות מס הנוגעות למכירה אפשרית של נכסים מוחשיים ובלתי מוחשיים לחברה. יושם אל לב כי במקום שבו שכיר בוחר לספק את שירותיו באמצעות חברה עלולות להיות לכך השלכות אף מבחינת דיני עבודה (אם ייקבע כי "יחסי עובד ומעביד" ממשיכים להתקיים חרף המעבר לחברה), מבחינת פגיעה אפשרית בגמלאות, מבחינת החשיפה לתביעות שיבוט מטעם המוסד לביטוח לאומי ועוד.

¹ על פי רשות המסים, פעולה זו עלולה לחייב דיווח על "תכנון מס החייב בדיווח" בהתאם לתקנות תקנות מס הכנסה (תכנון מס החייב בדיווח) (הוראת שעה), התשס"ז-2006, בהתקיים התנאים שנקבעו בתקנות.

עוד נזכיר, כי על פי תקנות הביטוח הלאומי, במקרים בהם משולם לעובד "תשלום נוסף" (כגון מענק מיוחד), המהווה 25% מהשכר הרגיל או יותר, יש לחלק תשלום זה ל-12 והתוצאה תצורף לחודש התשלום ולכל אחד מ-11 החודשים שקדמו לו. לפיכך, בשל "תשלום נוסף" עד חודש יולי 2009 ישולמו דמי ביטוח לפי התקרה שהייתה קיימת לפני התיקון (38,415 ש"ח). ככל שמועד התשלום הנוסף יידחה, ישולמו דמי ביטוח לפי התקרה המוגדלת על פני תקופה ארוכה יותר.

2. דחיית העתירות לבג"ץ כנגד העלאת תקרת הביטוח לאומי

בבג"ץ 6304/09 לה"ב, לשכת רו"ח, לשכת עו"ד ואח' נ' המוסד לביטוח לאומי ואח' מחודש ספטמבר 2010, נדחו כל טענות העותרים כנגד העלאת תקרת הביטוח הלאומי בהוראת השעה (כאמור לעיל). הטענות היו בשני מישורים עיקריים: מישור תקינותו של ההליך החקיקתי, ומישור מהות תוכנו של התיקון לחוק. בבג"ץ קבע כי אפילו כרוכות בתיקון פגיעות מסוימות בזכויות לקניין ולשוויון, הן אינן עולות כדי פגיעות החורגות מגדרי פיסקת ההגבלה שבחוקי היסוד. למסקנה זו הגיע בבג"ץ, בין היתר, לאור היותה של ההוראה הוראת שעה המוגבלת בזמן ולכן, פגיעתה של ההוראה הינה מוגבלת ומידתית.

3. הצעת חוק להגדלת תקרת ההכנסה לעניין תשלום דמי ביטוח לאומי ומס בריאות בשנים 2011 ו-2012

בהצעת חוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012 (הצעת חוק ממשלה 541 מיום 18 באוקטובר 2010) מוצע לקבוע, כי התקרה לתשלום דמי ביטוח בשל שכר שישולם בעד שנת 2011 תהא שמונה פעמים השכר הממוצע במשק (כיום 63,800 ש"ח לחודש) ובשל שכר שישולם בעד שנת 2012 - שבע פעמים השכר הממוצע במשק (כיום 55,825 ש"ח לחודש), וזאת במקום התקרה של חמש פעמים השכר הממוצע במשק (כיום 39,875 ש"ח לחודש), שהיתה אמורה להיות עם פקיעת תוקפה של הוראת השעה ביום 31 בדצמבר 2010.

חלק ב

העלאת שיעור דמי הביטוח הלאומי, הנגבה ממעסיקים

4. העלאת שיעור דמי הביטוח הלאומי, הנגבה ממעסיקים, בגין חלק השכר שאינו עולה על 60% מהשכר הממוצע במשק בתקופה 1 באוגוסט 2009 עד 31 במרץ 2011

בחוק ההתייעלות נקבע, שבתקופה מיום 1 באוגוסט 2009 ועד ליום 31 במרץ 2011 שיעור דמי הביטוח הלאומי, הנגבה ממעסיקים, בגין חלק השכר, שאינו עולה על 60% מהשכר הממוצע במשק, יועלה ב-0.4%.

5. הצעת חוק להגדלת שיעור דמי הביטוח הלאומי הנגבה ממעסיקים החל מיום 1 באפריל 2011

בהצעת חוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012, מוצע לקבוע שהחל ביום 1 באפריל 2011, שיעור דמי הביטוח הלאומי, הנגבה ממעסיקים בשל החלק העולה על 60% מהשכר הממוצע, יעלה בשיעור 0.47%.

בכבוד רב

קרלמן – רואי חשבון